

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Aleše Smetanky v právní věci žalobce J. J., zastoupeného JUDr. Ing. J. J., LL.M., Ph.D., proti žalované **Všeobecné zdravotní pojišťovně**, se sídlem Praha 3, Orlická 2020/4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2024, č. j. 3 Ad 9/2024 - 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 7. 10. 2024 kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“), směřující proti shora označenému usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, a kterým byl stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu. Kasační stížnost podal jménem stěžovatele JUDr. Ing. J. J., LL.M., Ph.D., který se označil jako zmocněnec stěžovatele.

[2] Součástí kasační stížnosti byla žádost o ustanovení zástupce stěžovateli z řad advokátů; zmocněnec ji odůvodnil tím, že stěžovatele před Nejvyšším správním soudem nemůže zastupovat, neboť není advokátem a ani nemůže prokázat, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[3] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 21. 10. 2024, č. j. 3 As 211/2024 - 11, tuto žádost zamítl (I. výrok), a současně stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení doložil zmocnění udělené zmocněnci k zastupování v řízení o kasační stížnosti (II. výrok). V odůvodnění usnesení vysvětlil, že v řízení o kasační stížnosti proti usnesení městského soudu o neosvobození od soudních poplatků není zastoupení stěžovatele advokátem povinné, a že z dosavadního průběhu řízení se podává, že s ohledem na obtížnost věci je stěžovatel schopen hájit svá práva sám. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že kasační stížnost byla podána zmocněncem stěžovatele, který (na rozdíl od stěžovatele) není k jejímu podání sám aktivně procesně legitimován, a proto musí prokázat existenci svého zmocnění doložením plné moci; plná moc založená ve spise městského soudu zmocnění JUDr. Ing. J. J., LL.M., Ph.D., k podání kasační stížnosti neosvědčuje. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 30. 10. 2024, a JUDr. Ing. J. J., LL.M., Ph.D., dne 3. 11. 2024.

[4] JUDr. Ing. J. J., LL.M., Ph.D., v rozsáhlém podání ze dne 3. 11. 2024 mimo jiné uvedl, že již dříve vysvětlil, že stěžovatele nemůže v řízení před Nejvyšším správním soudem zastupovat, neboť není advokátem, přičemž v posuzované věci by dle jeho názoru mělo být zastoupení advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), povinné. Zamítnutím žádosti o ustanovení zástupce z řad advokátů tedy bylo porušeno právo stěžovatele na soudní ochranu dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod, neboť stěžovatel není schopen hradit advokáta z vlastních prostředků, a tedy je mu bráněno v přístupu k soudu. Žádnou plnou moc kasačnímu soudu ve lhůtě (ani později) nepředložil.

[5] Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než zopakovat, že jeho rozšířený senát v usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS (rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), uvedl, že *„je-li podána kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků a neustanovení zástupce či proti jinému procesnímu usnesení učiněnému v řízení o žalobě, je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti učiněno v rámci tohoto řízení, a proto se zde § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s. neuplatní.“* V nynějším řízení o kasační stížnosti tedy není zastoupení stěžovatele advokátem povinné a stěžovatel tak může být zastoupen i obecným zmocněncem. Výzva soudu zřetelně směřovala pouze k doložení oprávnění zmocněnce (osoby odlišné od stěžovatele) zastupovat stěžovatele v řízení o kasační stížnosti, a to bez ohledu na povolání či vzdělání zmocněnce.

[6] Rozšířený senát kasačního soudu v rozsudku ze dne 6. 2. 2019, č. j. 6 As 405/2017-33, č. 3860/2019 Sb. NSS, dále uvedl, že *„[b]yla-li žaloba podána zmocněncem jménem zmocnitele (procesní úkon byl zjevně činěn za jiného), je zákonnou povinností zmocněnce doložit soudu oprávnění zmocnitele zastupovat. Pokud tuto zákonnou povinnost zmocněnec přes výzvu soudu nesplní, je soud oprávněn žalobu odmítnout pro nedostatek podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by byl povinen vyzývat ke splnění této povinnosti vedle zmocněnce i samotného zmocnitele. Vyzve-li soud za této procesní situace k doložení plné moci též zmocnitele, poskytne mu zvýšený procesní standard, na který není právní nárok“* V posuzované věci se jednalo o srovnatelnou situaci; jediným rozdílem je, že zmocněncem, který nedoložil své oprávnění jednat za žalobce, byla podána kasační stížnost. Proto bylo třeba postupovat podle právě citovaného právního názoru.

[7] Nejvyšší správní soud vyzval v intencích výše vysloveného právního názoru svého rozšířeného senátu osobu, která jménem stěžovatele podala kasační stížnost, k předložení plné moci dokládající její oprávnění zastupovat stěžovatele v řízení o kasační stížnosti a poučil ji i o následcích nevyhovění této výzvě. Protože uvedené výzvě nebylo vyhověno, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[8] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s, podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. listopadu 2024

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu